

AI EN DUURZAAMHEID

AI PRIVACY

EN BESCHERMING

AI IDEEËNGOLF EN WAARDEN

AI ONDERSTEUNER
BIJ KENNISEXPEDITIE

AI BEWUSTWORDING
IN MIJN WERELD

AI EN DUURZAAMHEID : INLEIDING

Wist je dat AI zowel positieve als negatieve gevolgen heeft op het vlak van duurzaamheid? AI is in staat om verschillende klimaatuitdagingen te helpen oplossen (vb. AI4Good), maar dan moet het wel efficiënt en bewust ingezet worden. Omdat AI veel data nodig heeft, kost het trainen en het gebruiken van AI heel veel energie en dat heeft een negatieve impact op het klimaat. De training van 1 groot algoritme gericht op tekst stoot 300.000kg CO2 uit. Er zijn datacentra die evenveel energie gebruiken als een kleine stad! Daarnaast is er veel water nodig om de datacentra koel te houden. Het gesprek van een gemiddelde gebruiker met ChatGPT komt neer op het weggooien van 0,5 l schoon water.

BEGELEIDENDE VRAGEN

- Hoe kunnen we ervoor zorgen dat AI-toepassingen minder energie verbruiken?
- Welke milieuproblemen baren jou het meest zorgen en op welke manier kan AI oplossingen bieden?
- Welke richtlijnen dienen we te respecteren als we AI toepassen bij het gebruik van technologie in de natuur (vb. Dierengeluiden nabootsen – dieren misleiden)?

AI PRIVACY EN BESCHERMING: INLEIDING

Hoorde je al over AVG of de Engelse term GDPR? AI moet namelijk de privacy en de kwaliteit van gegevens en toegang tot gegevens respecteren. De ontwikkelaars en gebruikers doen dit door de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) na te leven. Wat omvat privacy en gegevensbeheer nu allemaal? Het gaat om respect hebben voor de privacy, de kwaliteit en de integriteit van de gegevens en de toegang tot gegevens. Veiligheid omvat dan weer weerbaarheid tegen aanvallen, beveiliging, algemene veiligheid, nauwkeurigheid, betrouwbaarheid en reproduceerbaarheid.

BEGELEIDENDE VRAGEN

- Hoe kan ik zeker zijn dat mijn data en persoonlijke gegevens veilig zijn bij het gebruik van AI-tools?
- Hoe kan ik AI eerlijk inzetten bij het maken van taken?
- Hoe weet ik zeker dat inhoud gegenereerd door AI betrouwbaar is en er geen bias in verscholen zit?
- Zal AI ongelijkheden in het onderwijs versterken aangezien niet iedereen op dezelfde manier en op vaste momenten toegang heeft tot AI?

*genereren: verkrijgen *integriteit: eerlijkheid *bias: vertekende info

AI BEWUSTWORDING IN MIJN WERELD: INLEIDING

Wanneer kan ik mezelf AI-ready en AI-proof noemen? Als je AI-ready bent dan weet je in grote lijnen hoe AI in elkaar zit. Je weet wat AI wel of net niet kan. Je hebt inzicht in wat achter de schermen gebeurt. Een AI-ready persoon beseft dat de cloud en datacentra heel veel energie kosten en water verbruiken en dat AI-tools hierdoor niet gratis kunnen zijn.

Je bent AI-proof als je in staat bent om prompts bewust op te bouwen en de AI-output en bronnen objectief kan beoordelen door bewust de informatie te screenen op hallucinaties en bias.

BEGELEIDENDE VRAGEN

- Welke uitdagingen of onverwachte problemen ben je reeds tegengekomen tijdens het gebruik van AI?
- Hoe sta je tegenover het gebruik van AI op school?
- Wat heeft de meeste waarde? Je ontworpen prompts of de verkregen informatie?
- Ontwikkel ik zelf nog vaardigheden als ik mijn opdrachten laat maken door AI?

*hallucinatie: waanvoorstelling *bias: vertekende info

AI ONDERSTEUNER BIJ KENNISEXPEDITIE : INLEIDING

AI kan individuele leerschema's aanbieden aangepast aan de noden, interesses en mogelijkheden van leerlingen. Op deze manier krijgen leerlingen AI-gegenereerde oefenstof op maat van hun leernoden. Leerinhouden selecteren op basis van interesse en aangepast aan de belevingswereld zal er namelijk voor zorgen dat leerlingen gemotiveerder meewerken. Daarnaast kan AI gericht en onmiddellijk feedback geven wat een positief effect op het leerproces en werkgedrag kan hebben.

AI kan de leerkracht ondersteunen in het geven van feedback op lesvoorbereidingen en over lesonderwerpen. Een AI co-teacher kan dan ingeschakeld worden om tijdens de oefenfase de leerlingen te ondersteunen en nadien de verworven kennis te delen met de leerkracht.

BEGELEIDENDE VRAGEN

- Hoe kan AI mij helpen in het voorzien van feedback en me helpen reflecteren?
- Hoe kan AI mijn creativiteit ondersteunen? Zal het mij creatiever of net minder creatief maken?
- Hoe kan AI leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ondersteunen?
- Hoe kan AI ingezet worden om meertaligheid en het aanleren van talen te stimuleren?
- Wat laten we door AI doen en wat niet? Welke controle behoudt de leerkracht?

AI IDEEËNGOLF EN WAARDEN: INLEIDING

Als AI gebruikt wordt, is het ontwikkelen van een kritische ingesteldheid noodzakelijk. Contentexplosie betekent dat er te veel informatie momenteel aanwezig is en we constant nog data aan het produceren zijn. Daarom is het heel belangrijk dat gegenereerde informatie gefilterd wordt van hallucinaties en vooroordelen of stereotypen. Niet iedereen die AI gebruikt heeft positieve intenties en kan AI negatief inzetten door bijvoorbeeld het sturen van phishing mails of andere vormen van oplichterij.

De AI-hogesnelheidstrein leidt tot een ongelijke AI-datageletterdheid en ongelijke kansen. We moeten er dus op toezien dat de positieve effecten van AI voor iedereen toegankelijk zijn door bewuster en vaker enkele leerhaltes in te lassen.

BEGELEIDENDE VRAGEN

- Is het gevaarlijk om AI blindelings te vertrouwen en te volgen?
- Hoe kunnen we ervoor zorgen dat alle leerlingen en dus ook kwetsbare leerlingen (leerlingen met specifieke noden) evenveel kunnen genieten van de AI – voordelen?
- Waarom moeten we nog steeds inzetten op menselijke kennis en moeten we blijven investeren in relationele sociale vaardigheden op school?
- Zal AI gebruikt worden om menselijke kennis te vervangen?
- Hoe zal jouw (toekomstige) job veranderen door de komst van AI?

*hallucinatie: waanvoorstelling *stereotype: cliché

DIDACTISCHE FICHE

DOEL:

Aan de hand van 5 centrale thema's beogen deze denkkarten enerzijds het bespreekbaar maken van AI en anderzijds het aanzetten tot het ontwikkelen van een kritische AI-ingesteldheid.

Werkvorm: hoekenwerk (5 eilanden met 1 denkkart per tafel)

Werkwijze:

- Verdeel de deelnemers over 5 gelijke groepen.
- Elke groep start aan 1 tafel.
- De deelnemers beschrijven wat ze zien op de afbeelding.
- De deelnemers lezen de inleiding en reflecteren samen over de begeleidende vragen. Ze gaan in dialoog met elkaar en hebben respect voor ieders mening.
- Na 10 min wordt er doorgeschoven.
- Als afsluiter kunnen deelnemers klassikaal/ plenair inzichten delen.

Mogelijke hulpmiddelen:

Laptop/ smartphone om informatie op te zoeken.

TAAKWIJZER

De denkkaarten helpen je om in groep over AI te praten.

Moedig elkaar aan om kritisch na te denken over AI.

Per groep ga je om de 10min doorschuiven van tafel.

Bespreek de afbeelding.

Lees de bijhorende inleiding en bespreek de begeleidende vragen.

Op het einde delen we klassikaal/ plenair onze inzichten/ bedenkingen.

EINDEVALUATIE: BEGELEIDENDE VRAGEN

- Welke afbeelding zal jou het meest bijblijven? Waarom?
- Wat heb je aan de hand van de denkkarten geleerd over AI?
- Vind je het gebruik van AI beangstigend of net niet? Waarom?
- Welke AI- opportuniteiten zie je?
- Welke AI- hindernissen zie je?
- Wat wil je zelf nog kwijt over AI?

